

по редътъ на датата, нѣколко коли отъ книгата си ще испълнимъ само съ факти отъ скърбни приключения, като: убийства, кланета, бѣсенье, обезчестяванье, заточаванье, пожари, грабежи и др. п., и най първо пишемъ за градецъ Каварна.

Каварна е расположенъ на една висока равнина $2\frac{1}{2}$ кил. отъ морето. Това разстояние е прорѣзано съ дълбоки долини. Градецъ е заобиколенъ съ лозя, заградени съ доста високи стѣни. Изъ между махалитѣ най-главнѣ сѫ: турскала, която е отъ къмъ морето и християнската (Вароша) — отъ къмъ полето²⁾. Тия махали се раздѣлятъ една отъ друга съ една долина и улицата водяща за Балчикъ. Отъ това стратегическо място, каварненци съумѣли да се въсползвуватъ до негдѣ въ нападенията отъ башивозуцитѣ и черкезитѣ.

Рускиятѣ войски като преминахъ Лунава при г. Мачинъ, всичкитѣ турци, черкези и татари почнали да бѣгатъ на югъ къмъ Варна и Шументъ, иъ отгдѣто минавали, грабили каквото намирали. А пакъ когато пристигнали войскитѣ отсамъ линията Кюстенджа — Черна-Вода, черкезитѣ и башивозуцитѣ се появили въ ополността на Каварна, въ когото отъ 21-й до 30-ий юний, ограбеното българско население изъ селата се стичало да спаси поне живота си.

Турциятѣ отъ околните села се присъединили къмъ своите единовѣрци, увѣдомили ги за богатството на каварненскитѣ християни, за красотата на женския полъ и почнали да окръжаватъ града за да го нападнатъ.

Въ това време пристигнали изъ Балчикъ, Добричъ, Варна и нѣкои бѣлове съ намѣрение да отвлекутъ отъ красивите каварненки.

Предъ видъ на явната опасностъ, мястното население поискало помощта на правителството, обаче не било удовлетворено и казало му се, да се защищава самъ до пристиганието на войската.

Гражданите турци, като се страхували, да не би съ нападнието на черкезитѣ и башивозуцитѣ да направатъ несъзнателно и на тѣхъ нѣкои загуби, останали съгласни да се въоржатъ и християните, та задружно да защищаватъ градецъ.

тель, очевидецъ и страдалецъ, погрижилъ се у време да събере по подробни свѣдения.

²⁾ Тъзи махала е населена само отъ българе и гагаузи, а за да неупотрѣбяваме при всякой случай и двѣтѣ думи, ний ще казваме — християни.